KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 5.11.2008
COM(2008) 705 konč.

SPOROČILO KOMISIJE SVETU IN EVROPSKEMU PARLAMENTU

INSTRUMENT ZA PREDPRISTOPNO POMOČ (IPA)
VEČLETNI ORIENTACIJSKI FINANČNI OKVIR ZA OBDOBJE 2010–2012

SPOROČILO KOMISIJE SVETU IN EVROPSKEMU PARLAMENTU

INSTRUMENT ZA PREDPRISTOPNO POMOČ (IPA)
VEČLETNI ORIENTACIJSKI FINANČNI OKVIR ZA OBDOBJE 2010–2012

Uvod

Večletni orientacijski finančni okvir za instrument za predpristopno pomoč (IPA) je namenjen zagotovitvi podatkov o okvirni razčlenitvi skupnih sredstev IPA, ki jo predlaga Komisija v skladu s členom 5 Uredbe (ES) št. 1085/2006 o vzpostavitvi IPA. Deluje kot vez med političnim okvirom znotraj širitvenega paketa in proračunskim postopkom. Dokumenti večletnega orientacijskega načrtovanja, pripravljeni za vsako državo upravičenko in za program, namenjen več upravičencem, ter na podlagi katerih se dodeli predpristopna pomoč, upoštevajo tudi okvirno razdelitev, ki jo predlaga večletni orientacijski finančni okvir.

Večletni orientacijski finančni okvir temelji na triletnem ciklu sprotnega načrtovanja programov. Praviloma se večletni orientacijski finančni okvir za leta N, N+1 in N+2 predloži v zadnjem četrtletju leta N−2 kot del širitvenega paketa in pomeni predlagano finančno izvedbo političnih prednostnih nalog, določenih v samem paketu, ter upošteva finančni okvir. Ta večletni orientacijski finančni okvir se nanaša na obdobje 2010–2012. Navaja razdelitev dodeljenih sredstev za predpristopno pomoč po državah in komponentah za navedena leta ter poleg tega zajema sredstva za program, namenjen več upravičencem, in odhodke za podporo.

Splošne politične prednostne naloge za predpristopni proces so določene v partnerstvih za pristop in evropskih partnerstvih, letnih poročilih o napredku ter strateškem dokumentu širitve, ki se kot del širitvenega paketa vsako leto predloži Svetu in Evropskemu parlamentu.

Strateško finančno načrtovanje

1. Razdelitev sredstev po državah

Izhodišče za dodelitve v letu 2007 sta bili zavezi Komisije, da nobena država upravičenka leta 2007 ne bo dobila manj kot leta 2006 in da Bosna in Hercegovina ter Albanija ne bi smeli prejeti manj od letnega povprečja sredstev, ki sta jih prejeli med letoma 2004 in 2006. Druga zaveza je upoštevala dejstvo, da so se sredstva za ti državi večinoma izplačala v letu 2004. Leta 2007 so bile odobritve za prevzem obveznosti izvršene skoraj 100 % (vključno z odobritvami, ki so bile prenesene v leto 2008 in za katere so bile obveznosti v celoti prevzete).

Zneski od leta 2008 naprej so bili izračunani na podlagi dodeljenih sredstev na prebivalca, ki so se v preteklosti navajali kot približek potreb in učinka. Na podlagi tega ukrepa bi se moral izboljšati položaj držav Zahodnega Balkana v času sedanjega finančnega okvira glede na povprečje med letoma 2004–2006, ki je znašalo 23 EUR na prebivalca (v cenah iz leta 2004), ki so jih države prejele v okviru programa CARDS. Večletni orientacijski finančni okvir za obdobje 2008–2010 predvideva, da bi moralo biti to doseženo za vse države Zahodnega Balkana najpozneje do leta 2010. Enako visoka sredstva so predvidena za leti 2011 in 2012 za vse države Zahodnega Balkana. Finančna sredstva na prebivalca, namenjena Črni gori, so višja kot v drugih morebitnih državah kandidatkah, ker je ne glede na velikost države za

ustrezno upravno zmogljivost potreben določen najnižji znesek financiranja. Upoštevana je bila splošna razčlenitev sredstev po državah, razen za Kosovo, ki je prejelo nova sredstva, s katerimi se je povečalo financiranje IPA. Leta 2008 je proračunski organ odobril 60 milijonov EUR v okviru širše mobilizacije novih sredstev za podporo stabilnosti in razvoja na Kosovu. Za leto 2009 je bilo kot nadaljnji ukrep po donatorski konferenci iz julija 2008 v pisnem predlogu spremembe k predhodnemu predlogu proračuna za leto 2009 zahtevanih še več dodatnih sredstev (40 milijonov EUR).

Za Hrvaško in Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo kot državi kandidatki je do leta 2008 predvidena raven nad 30 EUR na prebivalca (v cenah iz leta 2004). Financiranje bo v obdobju 2009–2012 za Hrvaško ostalo na enaki ravni. Finančna sredstva na prebivalca, namenjena Nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji, se še naprej povečujejo, ker je ne glede na velikost države za ustrezno upravo potreben določen minimalni znesek financiranja.

Pomoč Turčiji na prebivalca se bo ob upoštevanju velikosti in absorpcijske sposobnosti države v obdobju 2007–2012 postopoma povečevala.

2. Razdelitev sredstev po komponentah

IPA se izvaja v okviru naslednjih komponent: I – prehod in vzpostavljanje institucij; II – čezmejno sodelovanje; III – regionalni razvoj; IV – razvoj človeških virov; in V – razvoj podeželja.

Komponenta I, pomoč pri prehodu in vzpostavljanje institucij, zajema vse ukrepe vzpostavljanja institucij in naložbe, povezane s pravnim redom Skupnosti; državam upravičenkam pomaga vzpostaviti zmogljivosti na področju uprave in pravosodja ter v skladu s prednostnimi nalogami obravnava ukrepe za sodelovanje, ki niso izrecno zajeti v drugih komponentah.

Komponenta II, čezmejno sodelovanje, podpira čezmejne dejavnosti med državami upravičenkami ter med državami upravičenkami in državami članicami; zajema tudi ustrezno udeležbo upravičenk IPA v nadnacionalnih in medregionalnih programih sodelovanja ESRR oziroma v programih ENPI za morske bazene.

Komponenta III, regionalni razvoj, je na voljo državam kandidatkam in skuša čim bolj slediti ESRR in Kohezijskemu skladu ter s tem državam upravičenkam ponuditi najboljši možni približek izvajanju strukturnih skladov v okviru pravil o zunanji pomoči.

Komponenta IV, razvoj človeških virov, ki je na voljo državam kandidatkam, jih pripravlja na načrtovanje programov, izvajanje in upravljanje Evropskega socialnega sklada v okviru evropske strategije zaposlovanja.

Komponenta V, razvoj podeželja, pomaga državam kandidatkam, da se pripravijo na popristopne programe za razvoj podeželja, ki jih financira EU, z izvajanjem predpristopne pomoči prek sistemov, čim bolj podobnih tistim, ki so potrebni po pristopu.

Pri razdeljevanju sredstev po komponentah sta se ustrezno upoštevali pripravljenost decentraliziranih upravljalnih sistemov, ki so potrebni za izvajanje komponent III, IV, in V, v sedanjih državah kandidatkah in potreba, da je financiranje v okviru komponente II, kakor se navezuje na čezmejno sodelovanje z državami članicami, enakovredno ustreznemu financiranju ESRR iz razdelka 1b.

3. Druge dodelitve sredstev

Odhodki za podporo

Ta sredstva zajemajo upravne stroške, neposredno povezane z izvajanjem IPA. V letih 2007 in 2008 so predvideni tudi upravni stroški za kritje postopnega opuščanja prejšnjega predpristopnega financiranja, vključno s tistim, ki je bilo namenjeno Bolgariji in Romuniji.

Dodelitev sredstev programu, namenjenemu več upravičencem

Programi, namenjeni več upravičencem, so oblikovani tako, da dopolnjujejo nacionalne programe ter krepijo večstranske odnose na Zahodnem Balkanu in v Turčiji. Strategija je osredotočena na področja, opredeljena kot ključna za evropsko povezovanje in stabilnost v regiji. Iz teh sredstev se financirajo programi z regionalnim učinkom in/ali tisti, ki jim lahko koristita ekonomiji obsega ali povezanih proizvodov, če se izvajajo horizontalno v številnih državah upravičenkah.

Programi v okviru teh sredstev med drugim podpirajo Regionalno šolo za javno upravo, Srednjeevropski sporazum o prosti trgovini (CEFTA), Svet za regionalno sodelovanje in novi mehanizem za spodbujanje razvoja civilne družbe. V okviru instrumenta za izmenjavo informacij in tehnično pomoč TAIEX poteka vzpostavljanje institucij, dodeljujejo pa se tudi sredstva za revizije in ocene regionalnih in nacionalnih programov ter za dejavnosti informiranja in komunikacij. S precejšnjim delom regionalnih in horizontalnih dodelitev se bodo še naprej podpirale potrebne naložbe za MSP, energetsko učinkovitost in razvoj infrastrukture, ki se izvajajo v tesnem sodelovanju z Evropsko investicijsko banko in drugimi mednarodnimi finančnimi institucijami. Ta podpora bo usklajena z razpravami o pobudi za infrastrukturo in umeščena v novi investicijski okvir za Zahodni Balkan, katerega cilj je krepitev usklajevanja in sodelovanja med različnimi pobudami pod okriljem donatorjev ter mednarodnimi finančnimi institucijami, ki se dejavno udejstvujejo na Zahodnem Balkanu. Druga prednostna naloga je izobraževanje, pri katerem se bo zvišala dodelitev sredstev za štipendije.

Prikaz zneskov

Razpredelnica v nadaljevanju prikazuje zgoraj navedene zneske v *tekočih cenah* in v *eurih*. Prikazane so dodelitve sredstev po državah in komponentah, pa tudi dodelitve sredstev za program, namenjen več upravičencem, ter odhodki za podporo. Zaradi večje preglednosti so navedeni še končni zneski za leto 2007 ter posodobljeni zneski za leti 2008 in 2009.

Večletni orientacijski finančni okvir: Razčlenitev sredstev instrumenta za predpristopno pomoč za obdobje 2010–2012 na dodelitve po državah in komponentah

Komponenta	*2007*	*2008*	*2009*	*2010*	*2011*	*2012*
HRVAŠKA						
Pomoč pri prehodu in vzpostavljanje institucij	*49 611 775*	*45 374 274*	*45 601 430*	*39 483 458*	*39 959 128*	*40 872 310*
Čezmejno sodelovanje	*9 688 225*	*14 725 726*	*15 898 570*	*16 216 542*	*16 540 872*	*16 871 690*
Regionalni razvoj	*45 050 000*	*47 600 000*	*49 700 000*	*56 800 000*	*58 200 000*	*59 348 000*
Razvoj človeških virov	*11 377 000*	*12 700 000*	*14 200 000*	*15 700 000*	*16 000 000*	*16 040 000*
Razvoj podeželja	*25 500 000*	*25 600 000*	*25 800 000*	*26 000 000*	*26 500 000*	*27 268 000*
SKUPAJ	*141 227 000*	*146 000 000*	*151 200 000*	*154 200 000*	*157 200 000*	*160 400 000*
NEKDANJA JUGOSLOVANSKA REPUBLIKA MAKEDONIJA						
Pomoč pri prehodu in vzpostavljanje institucij	*41 641 613*	*41 122 001*	*38 128 499*	*36 317 068*	*34 503 410*	*32 979 479*
Čezmejno sodelovanje	*4 158 387*	*4 077 999*	*5 571 501*	*5 682 932*	*5 796 590*	*5 912 521*
Regionalni razvoj	*7 400 000*	*12 300 000*	*20 800 000*	*29 400 000*	*35 000 000*	*39 400 000*
Razvoj človeških virov	*3 200 000*	*6 000 000*	*7 100 000*	*8 400 000*	*9 400 000*	*10 580 000*
Razvoj podeželja	*2 100 000*	*6 700 000*	*10 200 000*	*12 500 000*	*14 000 000*	*16 928 000*
SKUPAJ	*58 500 000*	*70 200 000*	*81 800 000*	*92 300 000*	*98 700 000*	*105 800 000*
TURČIJA						
Pomoč pri prehodu in vzpostavljanje institucij	*256 702 720*	*256 125 297*	*233 200 653*	*211 312 664*	*230 620 919*	*250 900 336*
Čezmejno sodelovanje	*2 097 280*	*2 874 703*	*9 399 347*	*9 587 336*	*9 779 081*	*9 974 664*
Regionalni razvoj	*167 500 000*	*173 800 000*	*182 700 000*	*238 100 000*	*291 400 000*	*350 805 000*
Razvoj človeških virov	*50 200 000*	*52 900 000*	*55 600 000*	*63 400 000*	*77 600 000*	*89 930 000*
Razvoj podeželja	*20 700 000*	*53 000 000*	*85 500 000*	*131 300 000*	*172 500 000*	*197 890 000*
SKUPAJ	*497 200 000*	*538 700 000*	*566 400 000*	*653 700 000*	*781 900 000*	*899 500 000*

Komponenta	*2007*	*2008*	*2009*	*2010*	*2011*	*2012*
ALBANIJA						
Pomoč pri prehodu in vzpostavljanje institucij	*54 318 790*	*62 117 756*	*70 917 079*	*82 711 421*	*84 301 650*	*85 987 683*
Čezmejno sodelovanje	*6 681 210*	*8 582 244*	*10 282 921*	*10 488 579*	*10 698 350*	*10 912 317*
SKUPAJ	*61 000 000*	*70 700 000*	*81 200 000*	*93 200 000*	*95 000 000*	*96 900 000*
BOSNA IN HERCEGOVINA						
Pomoč pri prehodu in vzpostavljanje institucij	*58 136 394*	*69 854 783*	*83 892 254*	*100 688 099*	*102 681 861*	*104 700 000*
Čezmejno sodelovanje	*3 963 606*	*4 945 217*	*5 207 746*	*5 311 901*	*5 418 139*	*5 526 501*
SKUPAJ	*62 100 000*	*74 800 000*	*89 100 000*	*106 000 000*	*108 100 000*	*110 200 000*
ČRNA GORA						
Pomoč pri prehodu in vzpostavljanje institucij	*27 490 504*	*28 112 552*	*28 632 179*	*29 238 823*	*29 843 599*	*30 446 471*
Čezmejno sodelovanje	*3 909 496*	*4 487 448*	*4 667 821*	*4 761 177*	*4 856 401*	*4 953 529*
SKUPAJ	*31 400 000*	*32 600 000*	*33 300 000*	*34 000 000*	*34 700 000*	*35 400 000*
SRBIJA						
Pomoč pri prehodu in vzpostavljanje institucij	*181 496 352*	*179 441 314*	*182 551 643*	*186 206 679*	*189 956 810*	*193 801 948*
Čezmejno sodelovanje	*8 203 648*	*11 458 686*	*12 248 357*	*12 493 321*	*12 743 190*	*12 998 052*
SKUPAJ	*189 700 000*	*190 900 000*	*194 800 000*	*198 700 000*	*202 700 000*	*206 800 000*

KOSOVO[1]						
Pomoč pri prehodu in vzpostavljanje institucij[2]	*68 300 000*	*184 700 000*	*103 339 798*	*64 484 594*	*65 828 286*	*67 070 852*
Čezmejno sodelovanje	*0*	*0*	*2 760 202*	*2 815 406*	*2 871 714*	*2 929 148*
SKUPAJ	*68 300 000*	*184 700 000*	*106 100 000*	*67 300 000*	*68 700 000*	*70 000 000*
PROGRAMI ZA DRŽAVE SKUPAJ						
	1 109 427 000	*1 308 600 000*	*1 303 900 000*	*1 399 400 000*	*1 547 000 000*	*1 685 000 000*

	2007	*2008*	*2009*	*2010*	*2011*	*2012*
PROGRAMI ZA DRŽAVE SKUPAJ						
	1 109 427 000	*1 308 600 000*	*1 303 900 000*	*1 399 400 000*	*1 547 000 000*	*1 685 000 000*
REGIONALNI IN HORIZONTALNI PROGRAMI						
	108 980 000	*135 700 000*	*160 000 000*	*157 700 000*	*160 800 000*	*164 200 000*
ODHODKI ZA PODPORO						
	44 793 000	*54 000 000*	*56 500 000*	*64 600 000*	*75 000 000*	*80 500 000*
VSE SKUPAJ						
	1 263 200 000	*1 498 300 000*	*1 520 400 000*	*1 621 700 000*	*1 782 800 000*	*1 929 700 000*

Zneski so izraženi v eurih in tekočih cenah

---

1 Kakor je opredeljeno v RVSZN 1244.

2 Komisija je v svojem pisnem predlogu spremembe št. 1 k predhodnemu predlogu proračuna za leto 2009 predlagala, da se financiranje IPA za Kosovo v okviru večje sprostitve novih sredstev za podporo stabilnosti in razvoja Kosova v letu 2009 poveča za 40 milijonov EUR. Poleg tega namerava Komisija prenesti 60 milijonov EUR iz Poglavja 1 Proračuna, ki so bili sprva namenjeni za makrofinančno pomoč na Kosovu, v Poglavje 22, da se bodo izvedli v okviru IPA. Oba zneska sta začasno zajeta v ustreznih dodelitvah komponente I za Kosovo v tej razpredelnici.